

[Undervisningsministeren]

kraftig intensivering af udnyttelsen af undervisningskapaciteten, så der kan blive plads til de store årgange.

For området højere videregående uddannelsesinstitutioner m.v. er det regeringens hensigt, at denne omstilling skal finde sted godt og vel inden for de samlede ressourcerammer, der gælder for øjeblikket. Der er faktisk oven i købet tale om en svag stigning i rammerne frem til 1987. Begrundelsen for denne relativt gunstige udvikling er det store tilgangspres for området som helhed og regeringens særlige vægt på den forskningsmæssige udvikling.

De højere læreanstalter er selvfølgelig inddraget i de generelle sparebestræbelser inden for de rammebelagte udgiftsområder, men regeringen gennemfører ikke disse udgiftsbegrænsninger som ensartede procentbesparelser på alle felter. Inden for undervisningsministeriets område bliver de højere uddannelsesinstitutioner m.v. faktisk det eneste større budgetområde, hvor der ikke bliver tale om absolutte reduktioner i bevillingsrammerne totalt set i sidste halvdel af 1980'erne.

Der skal dog også her gennemføres en spareplan i omfang svarende til i alt 2-3 pct. over budgetoverslagsårene, men der bliver som sagt stadig tale om en beskeden vækst i bevillingerne totalt set. Jeg vil også lægge vægt på, at disse besparelser gennemføres som selektive foranstaltninger, og at de ikke fordeles som generelle bevillingsreduktioner.

Men forudsætningen for, at udviklingen inden for de højere uddannelsesinstitutioner m.v. kan have et så relativt gunstigt forløb sammenlignet med andre områder, er naturligvis, at man inden for dette område fuldt og helt lever op til omstillingskravene og gennemfører en reel prioritering af opgaverne. Omstillingskravene og behovene for en prioritering er som sagt meget store; derfor vil de højere læreanstalter på linje med alle andre statslige institutioner finde, at der er tale om meget restriktive budgetteringsrammer. Vi bør ikke for enhver pris undgå, at fag og uddannelser nedlægges i tilfælde, hvor der ikke er råd til en forsvarlig videreførelse. Vi bør heller ikke vige uden om at reducere overdimensionerede fag for at få plads til den nødvendige udvikling af fagene på andre områder.

I denne situation er det selvfølgelig centralt for regeringens politik, at der ligger en

reel forskningsprioritering bag beslutninger om henholdsvis nedlæggelse, videreførelse og udbygning af fag foruden den uddannelsesmæssige vurdering, som selvfølgelig også skal anlægges. Forskningen ved de højere læreanstalter udgør en så stor del af den samlede offentligt finansierede forskning i dette land, at der bør kunne foretages en forskningsmæssig vurdering ved rammefordeling og planlægning, som ikke er ubetinget afhængig af den uddannelsesmæssige udvikling.

Vi må altså fortsætte bestræbelserne for såvel budgetmæssigt som planlægningsmæssigt at sikre den værdifulde forskning inden for både grundforskningen og den mere anvendelsesorienterede forskning. Jeg vil som undervisningsminister sikre, at de nye vigtige uddannelses- og forskningsområder som f.eks. datalogi og datateknik får en udbygning svarende til deres betydning.

Jeg skal senere vende tilbage til, hvordan regeringen gennem særlige initiativer søger disse mål fremmet. Her vil jeg blot understrege, at den værdifulde forskning ikke sikres gennem ligelig fordeling af forskningen på alle områder og på alle videnskabelige medarbejdere. Den tidligere undervisningsminister ophævede som bekendt den såkaldte 50:40:10-budgetteringsnorm, og det er jeg godt tilfreds med. Men myter er jo svære at aflive. Mange i denne sal tror sikkert, at hver universitetslærer har ret til at anvende 40 pct. af sin arbejdstid til forskning. En sådan ret har han aldrig haft, selv om AC - Akademikernes Centralorganisation - har ønsket det sikret aftalemæssigt.

Vi havde som nævnt tidligere reglen om den budgetmæssige sammenhæng mellem forskning og undervisningsomfang inden for de større områder, og denne budgetteringsnorm er ofte blevet opfattet som en individuel norm i den almindelige debat. Jeg vil derfor gerne her slå fast, at der hverken er eller bør være tale om individuelle rettigheder for forskerne udtrykt i procenter eller om budgetmæssig automatik ved fordeling af forskningsressourcerne. Alle videnskabelige medarbejdere bør naturligvis have krav på anstændige forskningsvilkår, hvis de kan præstere forskningsresultater, men en universitetslærer, som reelt har opgivet at forske og at publicere forskningsresultater, må kunne